

Rekommendation (nr 104) angående skydd för och integration av infödda och andra i stammar eller i stamliknande förhållanden levande folkgrupper i självstyrande länder

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 5 juni 1957 till sitt fjortionde sammanträde och beslutat antaga vissa förslag angående skydd för och integration av infödda och andra i stammar eller i stamliknande förhållanden levande folkgrupper i självstyrande länder, vilken fråga utgör den sjätte punkten på sammanträdets dagordning, samt beslutat att dessa förslag skola taga form av en rekommendation, avsedd att komplettera konventionen angående infödda och i stammar levande folkgrupper, 1957, samt konstaterat att följande normer ha utarbetats under medverkan av Förenta Nationerna, Förenta Nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation, Förenta Nationernas organisation för uppfostran, vetenskap och kultur och Världshälsovårdsorganisationen, på vederbörlig nivå och inom deras respektive områden, samt att avsikten är att söka deras fortsatta medverkan när det gäller att främja och trygga tillämpningen av dessa normer,

antager denna den tjugosjätte dagen i juni månad år nittonhundrafemtiosju följande rekommendation, vilken skall benämnas »rekommendation angående infödda och i stammar levande folkgrupper, 1957» (Indigenous and Tribal Populations Recommendation, 1957).

Konferensen förordar, att varje medlem bör tillämpa följande anvisningar.

I. Inledande anvisningar

1. 1) Denna rekommendation äger tillämpning på
 - a) medlemmar av i stammar eller i stamliknande förhållanden levande folkgrupper i självstyrande länder, vilkas sociala och ekonomiska villkor äro mindre högt utvecklade än de villkor som uppnåtts av övriga grupper inom landets befolkning och vilkas ställning helt eller delvis regleras genom deras egna seder eller traditioner eller genom speciell lagstiftning;
 - b) medlemmar av i stammar eller i stamliknande förhållanden levande folkgrupper i självstyrande länder, vilka betraktas såsom infödda, emedan de härstamma från folkgrupper, som bodde i landet eller i ett geografiskt område, som landet tillhör, vid tiden för erövring eller kolonisation och vilka, oavsett vilken rättslig ställning de intaga, leva mer i överensstämmelse med ifrågavarande tids sociala, ekonomiska och kulturella institutioner än med institutionerna i det land, till vilket de höra.
- 2) I denna rekommendation förstås med »i stamliknande förhållan-

den levande folkgrupper» sådana grupper och personer som, ehuru de äro i färd med att förlora sina stamgenskaper, ännu icke ha blivit integrerade i den nationella gemenskapen.

3) De infödda och andra i stammar eller i stamliknande förhållanden levande folkgrupper, som omnämnts i styckena 1) och 2) av denna punkt, betecknas i det följande som »ifrågavarande folkgrupper».

II. Jord

2. Lagstiftningsåtgärder eller administrativa åtgärder böra vidtagas för reglering av de förhållanden, *de facto* eller *de jure*, under vilka ifrågavarande folkgrupper nyttja jorden.

3. 1) Ifrågavarande folkgrupper böra tillförsäkras en reserv av jord som är tillräcklig för trädesbruk, så länge icke något bättre odlingsystem kan införas.

2) I avvaktan på att målen för en bosättningspolitik för halvnomadiska grupper skola uppnås, böra zoner upprättas, inom vilka sådana grupper boskap kan beta utan hinder.

4. Medlemmar av ifrågavarande grupper böra erhålla samma behandling som andra medlemmar av landets befolkning i fråga om äganderätten till naturtillgångar under jord eller företrädesrätten till dessas exploatering.

5. 1) Direkt eller indirekt upplåtelse av jord, som äges av medlemmar av ifrågavarande folkgrupper, till personer eller samfälligheter, som ej tillhöra dessa folkgrupper, bör begränsas, utom i särskilda i lag angivna undantagsfall.

2) I de fall då sådan upplåtelse medgives, böra åtgärder vidtagas i syfte att tillförsäkra ägarna skälig ersättning. Ersättning, som utgives för jord i samfällid ägo, bör i enlighet med lämpliga bestämmelser utnyttjas till förman för den grupp som äger jorden.

6. Pantförskrivning av jord, som äges av medlemmar av ifrågavarande folkgrupper, till en person eller samfällighet, som icke tillhör dessa folkgrupper, bör begränsas.

7. Lämpliga åtgärder böra vidtagas i syfte att undanröja skuldsättning bland jordbrukare, som tillhöra ifrågavarande folkgrupper. Kooperativa kreditssystem böra organiseras, och lån med låg ränta, teknisk hjälp och, där så befinnes lämpligt, subventioner böra tillhandahållas dessa jordbrukare i syfte att sätta dem i stånd att bättre utnyttja sin jord.

8. Där så är lämpligt böra moderna metoder för kooperativ produktion, anskaffning och avsättning anpassas till de traditionella formerna för samfällt ägande och nyttjande av jord och produktionsredskap bland ifrågavarande folkgrupper och derås traditionella system för samhällliga tjänster och ömsesidig hjälp.

III. Rekrytering och arbetsvillkor

9. Så länge ifrågavarande folkgrupper icke äro i stånd att åtnjuta det skydd, som enligt lagstiftningen tillkommer arbetare i allmänhet, bör rekryteringen av arbetare tillhörande dessa folkgrupper regleras, särskilt genom åtgärder i syfte att

a) upprätta ett system av tillståndsgivning för privata rekryteringsombud och kontrollera deras verksamhet;

- b) förebygga att rekryteringen av arbetare inverkar menligt på deras familjeliv och gemenskapsliv, bland annat genom att
 - i) förbjuda rekrytering under vissa bestämda perioder och i vissa bestämda områden;
 - ii) bereda arbetarna möjlighet att bibehålla kontakten med och delta i viktigare av stamförhållanden betingad verksamhet inom de samhällen, från vilka de kommit;
 - iii) garantera skydd åt dem som för sin försörjning äro beroende av de rekryterade arbetarna;
- c) fastställa en minimiålder för rekryteringen och föreskriva särskilda villkor för rekryteringen av icke vuxna arbetare;
- d) föreskriva villkor beträffande hälsotillståndet som arbetarna vid tidpunkten för rekryteringen skola uppfylla;
- e) fastställa normer beträffande transporten av rekryterade arbetare;
- f) tillse att arbetaren
 - i) genom en förklaring på hans modersmål bibringats insikt om sina anställningsvillkor;
 - ii) frivilligt och med full vetskap godtager sina anställningsvillkor.

10. Så länge ifrågavarande folkgrupper icke äro i stånd att åtnjuta det skydd, som enligt lagstiftningen tillkommer arbetare i allmänhet, böra löner och personlig frihet för arbetare, som tillhöra dessa folkgrupper, skyddas särskilt genom följande åtgärder:

- a) löner skola normalt utbetalas enbart i lagligt betalningsmedel;
- b) utbetalning av någon del av lönen i form av alkohol, andra alkoholhaltiga drycker eller skadliga droger skall förbjudas;
- c) utbetalning av lön i utskänkningslokaler eller butiker skall förbjudas, utom såvitt gäller där anställda arbetare;
- d) maximibeloppen för löneförskott och sättet för deras återbetalning, ävensom den tillåtna omfattningen av villkoren för avdrag å lön, skola regleras;
- e) fabriksbutiker och liknande anordningar, som drivas i samband med företaget, skola kontrolleras;
- f) innehållande eller konfiskering av tillhörigheter och verktyg, som arbetarna vanligen använda, på grund av skuldsättning eller ett icke uppfyllt arbetsavtal skall förbjudas utom i de fall då vederbörande judiciella eller administrativa myndighet i förväg lämnat medgivande därtill;
- g) ingripanden i arbetarnas personliga frihet på grund av skuldsättning skola förbjudas.

11. Rätten att bli återsänd till hemorten på rekryteringsombudets eller arbetsgivarens bekostnad bör garanteras i alla de fall då arbetaren

- a) blir oförmögen till arbete genom sjukdom eller olycksfall under resan till anställningsorten eller under den tid anställningen varar;
- b) vid läkarundersökning befinnes vara olämplig för arbete;
- c) på grund av omständigheter, över vilka han icke råder, icke erhåller anställning, sedan han förflyttats i och för erhållande av anställning;
- d) av vederbörande myndighet befinnes ha blivit rekryterad genom bedrägligt förfarande eller av misstag.

12. 1) Åtgärder böra vidtagas i syfte att underlätta till ifrågavarande folkgrupper hörande arbetares anpassning till de i ett modernt samhälle rådande principerna och metoderna i fråga om förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

2) Där så är nödvändigt böra standardiserade arbetsavtal utarbetas i samråd med representanter för berörda arbetare och arbetsgivare. Sådana

avtal böra ange båda parter rättigheter och skyldigheter samt förutsättningarna för avtalens håvande. Effektiva åtgärder böra vidtagas i syfte att garantera avtalens efterlevnad.

13. 1) Åtgärder böra vidtagas i enlighet med gällande lagstiftning i syfte att främja arbetarnas och deras familjers fasta bosättning i eller i närheten av sysselsättningscentra, då en sådan fast bosättning är till fördel för arbetarna och för de berörda ländernas ekonomiska liv.

2) Vid genomförandet av sådana åtgärder bör särskild uppmärksamhet ägnas de problem, som sammanhånga med de till ifrågavarande folkgrupper hörande arbetarnas och deras familjers anpassning till levnads- och arbetsformerna i deras nya sociala och ekonomiska miljö.

14. Migration av arbetare, som tillhöra ifrågavarande folkgrupper, bör, när detta befinnes strida mot dessa arbetares och deras samhällens intressen, motverkas genom åtgärder, som äro ägnade att höja levnadsstandarden i de områden, där de traditionellt vistas.

15. 1) Regeringarna böra upprätta stationära eller rörliga offentliga arbetsförmedlingsorgan i områden, där till ifrågavarande folkgrupper hörande arbetare rekryteras i stort antal.

2) Dessa organ böra icke blott hjälpa arbetarna att finna arbete och arbetsgivarna att finna arbetare utan även

- a) bedöma i vad mån brist på arbetskraft i andra områden inom landet kan täckas med arbetskraft, som finnes tillgänglig inom av ifrågavarande folkgrupper bebodda områden, utan att detta föranleder sociala eller ekonomiska rubbningar inom dessa områden;
- b) upplysa arbetarna och deras arbetsgivare om dem berörande bestämmelser i lagar, förordningar och avtal med avseende å löner, bostadsförhållanden, förmåner vid yrkesskada, transport och andra arbetsvillkor;
- c) samverka med de myndigheter, som ha att övervaka tillämpningen av lagstiftningen angående skydd för ifrågavarande folkgrupper, samt, då så erfordras, ansvara för kontrollen över förfaranden i samband med rekrytering och arbetsvillkor för till dessa folkgrupper hörande arbetare.

IV. Yrkesutbildning

16. Yrkesutbildningsprogram för ifrågavarande folkgrupper böra innefatta utbildning av medlemmar av dessa folkgrupper till lärare. Lärarna böra bibringas kunskaper om vissa tekniska förfaranden och där så är möjligt göras förtrogna med antropologiska och psykologiska faktorer, så att de bli i stånd att anpassa sin undervisning efter dessa folkgruppers speciella förhållanden och behov.

17. Yrkesutbildningen för medlemmar av ifrågavarande folkgrupper bör i den mån det är praktiskt möjligt äga rum i närheten av deras bosättningsort eller arbetsplats.

18. Under integrationens begynnelsekedan bör denna utbildning så vitt möjligt meddelas på den berörda gruppens munart.

19. Yrkesutbildningsprogram för ifrågavarande folkgrupper böra samordnas med hjälpåtgärder, varigenom självständiga yrkesutövare beredes möjlighet att förvärva erforderliga råvaror och förnödenheter och löntagare beredes hjälp att finna med hänsyn till deras kvalifikationer lämpligt arbete.

20. Program och metoder för ifrågavarande folkgruppers yrkesutbildning böra samordnas med program och metoder för den grundläggande undervisningen.

21. Under den period, då medlemmar av ifrågavarande folkgrupper undergå yrkesutbildning, böra de erhålla all möjlig hjälp för att bli i stånd att draga fördel av förekommande anordningar, däri inbegripna stipendier, om så är möjligt.

V. Hantverk och landsbygdsindustri

22. Program för främjande av hantverk och landsbygdsindustri bland ifrågavarande folkgrupper böra särskilt syfta till att

- a) förbättra tekniken, arbetsmetoderna och arbetsvillkoren;
- b) utveckla alla aspekter av produktion och avsättning, inberäknat kreditgivning, skydd mot monopol och mot exploatering genom mellanhänder, anskaffning av råvaror till skäliga priser, fastställande av kvalitetsnormer samt skydd för mönster och speciella estetiska egenskaper hos produkterna;
- c) uppmuntra bildandet av kooperativa sammanslutningar.

VI. Social trygghet och hjälpåtgärder

23. En utvidgning av system för social trygghet till att omfatta arbetare som tillhöra ifrågavarande folkgrupper bör, allt efter omständigheternas krav, föregås eller åtföljas av åtgärder i syfte att förbättra deras allmänna sociala och ekonomiska villkor.

24. I fråga om självständiga producenter av primärvaror böra åtgärder vidtagas med avseende å

- a) undervisning i moderna jordbruksmetoder;
- b) anskaffning av förnödenheter, såsom redskap, boskap, utsäde;
- c) skydd mot förlust av existensmedel genom skador på skörd eller boskap, vållade genom naturförhållanden.

VII. Hälsovård

25. Ifrågavarande folkgrupper böra uppmuntras att i sina samhällen organisera lokala hälsovårdsstyrelser eller -kommittéer för att övervaka samhällsmedlemmarnas hälsotillstånd. Bildandet av dessa organ bör åtföljas av lämpliga upplysningsåtgärder i syfte att tillse, att de till fullo utnyttjas.

26. 1) Särskilda anordningar böra tillhandahållas för utbildning av medlemmar av ifrågavarande folkgrupper till biträdande hälsovårdspersonal och till yrkesmässig läkar- och sjukvårdspersonal, när dessa medlemmar ej kunna erhålla sådan utbildning genom landets gängse anordningar.

2) Det bör tillses att tillhandahållandet av sådana speciella anordningar icke får till följd, att medlemmar av ifrågavarande folkgrupper berövas möjligheten att erhålla utbildning genom gängse anordningar.

27. Den yrkesmässiga hälsovårdspersonal, som arbetar bland ifrågavarande folkgrupper, bör ha utbildning i antropologiska och psykologiska metoder, som sätter dem i stånd att anpassa sitt arbete till dessa folkgruppers kulturella särdrag.

VIII. Undervisning

28. Vetenskaplig forskning bör organiseras och finansieras med sikte på att fastställa de lämpligaste metoderna att bibringa barn tillhörande ifrågavarande folkgrupper läs- och skrivkunnighet samt förmåga att utnyttja modersmålet eller munarten som ett medel i undervisningen.

29. De lärare, som arbeta bland ifrågavarande folkgrupper, böra ha utbildning i antropologiska och psykologiska metoder, som sätter dem i stånd att anpassa sitt arbete till dessa folkgruppers kulturella särdrag. Dessa lärare böra i den mån så är möjligt rekryteras bland sådana folkgrupper.

30. Förberedande yrkesutbildning med särskild tonvikt på undervisningen i ämnen, som sammanhånga med jordbruk, hantverk, landsbygdsindustri och huslig ekonomi bör införas i de för ifrågavarande folkgrupper avsedda programmen för primär undervisning.

31. Elementär undervisning i hälsolära bör ingå i de för ifrågavarande folkgrupper avsedda programmen för primär undervisning.

32. Den primära undervisningen för ifrågavarande folkgrupper bör så vitt möjligt kompletteras med kampanjer för allmänbildning. Dessa kampanjer böra syfta till att hjälpa barn och vuxna att förstå problemen i deras miljö samt deras rättigheter och skyldigheter såsom medborgare och individer, så att de bli i stånd att mera effektivt medverka till sitt samhälles ekonomiska och sociala framåtskridande.

IX. Språk och andra informationsmedel

33. Där så är lämpligt bör ifrågavarande folkgruppers integration underlättas genom:

- a) berikande av det tekniska och juridiska ordförrådet i deras inhemska språk och dialekter;
- b) skapande av alfabet, som möjliggöra skriftligt återgivande av dessa språk och dialekter;
- c) publicering på dessa språk och dialekter av läseböcker anpassade efter ifrågavarande folkgruppers bildnings- och kulturnivå; och
- d) publicering av tvåspråkiga ordböcker.

34. Audio-visuella metoder böra utnyttjas som informationsmedel bland ifrågavarande folkgrupper.

X. Stamgrupper i gränstrakter

35. 1) Där så är lämpligt och möjligt böra mellanstatliga åtgärder vidtagas genom överenskommelser mellan vederbörande regeringar i syfte att skydda halvnomadiska stamgrupper, vilkas traditionella territorier ligga på båda sidor om gränsen mellan olika stater.

2) Sådana åtgärder böra särskilt syfta till att

- a) garantera att medlemmar av dessa grupper, som arbeta i ett annat land, erhålla skäliga löner i överensstämmelse med gällande normer inom det område, där de arbeta;
- b) hjälpa dessa arbetare att förbättra sina levnadsvillkor utan diskriminering med hänsyn till deras nationalitet eller deras halvnomadiska karaktär.

XI. Administration

36. Administrativa åtgärder böra vidtagas, antingen genom för ändamålet särskilt tillskapade statliga organ eller genom en lämplig samordning av andra statsorgans verksamhet, i syfte att

- a) trygga efterlevnaden av lagstiftning och administrativa bestämmelser angående skydd för och integration av ifrågavarande folkgrupper;
- b) tillförsäkra medlemmar av ifrågavarande folkgrupper effektiv besittningsrätt till jord och nyttjande av andra naturtillgångar;
- c) förvalta dessa folkgruppers egendom och deras inkomster, när så är nödvändigt i deras eget intresse;
- d) tillhandahålla fri rättshjälp åt medlemmar av ifrågavarande folkgrupper, som må vara i behov av dylik hjälp men icke förmå bestrida därmed förenade kostnader;
- e) upprätta och vidmakthålla anordningar för undervisning och sjukvård för ifrågavarande folkgrupper;
- f) främja forskning, som avser att underlätta förståelsen av dessa folkgruppers levnadssätt och deras integration i den nationella gemenskapen;
- g) hindra exploatering av arbetare tillhörande ifrågavarande folkgrupper på grund av deras bristande förtrogenhet med den industriella miljö vari de införts;
- h) när så är lämpligt inom ramen av program för skydd och integration övervaka och samordna den filantropiska eller affärsmässiga verksamhet, som bedrivs av enskilda personer och av offentliga eller enskilda samfälligheter inom områden, som bebos av ifrågavarande folkgrupper.

37. 1) De nationella organ, som äro speciellt ansvariga för ifrågavarande folkgruppers skydd och integration, böra förfoga över regionala centra, belägna inom områden där dessa folkgrupper äro talrika.

2) Dessa organ böra vara utrustade med tjänstemän, som blivit utvalda och utbildade för de speciella uppgifter de ha att utföra. Så vitt möjligt böra dessa tjänstemän rekryteras bland medlemmar av ifrågavarande folkgrupper.